

Проф.Др.
Гүлбүбү Курманбекова
Табигый илимдер факультети
Биология бөлүмү
kurmanbekova@manas.edu.kg

Билими

1	Бакалавр	1976 - 1982	Фармация, И.М. Сеченов атындагы 1-Москва медициналык институту
2	Ph.D	1985 - 1988	Химия, Кыргыз Мамлекеттик Медициналык Академиясы
3	Ph.D	1995 - 1998	Жалпы патология жана патофизиология, Жалпы патология жана патофизиология, Москва

Диссертациялары

1	Доктордук диссертация	1985	Темир жана кобальттын CL - аминокислоталарык кошулмасын изилдөө, синтездөө Химия, Органикалык эмес жана физикалык химия институту
2	Доктордук диссертация	1995	Бийик тоолуу шартта курч нурлануу оорусунда эритроциттерден жана көк боордон алынган пептиддик биорегуляторлордун гемостазга жана эритропозгге тийгизген таасири Патологиялык физиология, Жалпы патология жана патофизиология, Москва

Илимий багыттары

Биология

Илимий даражалары

1	Доц.Др.	1996	Биология, Жогорку Аттестациялык комиссия
---	---------	------	--

2	Проф.Др.	2016	Биология, Жогорку Аттестациялык комиссия
---	----------	------	--

Берген сабактары

ВЮ-303 Биохимия i

ВЮ-627 Биоэнергетика жана метаболизм

ВЮ-900 Доктордук диссертация

ВТЕ-511 Тереңдетилген биохимия

ВЮ-452 Бүтүрүү квалификациялык иши ii

ВВЕ-699 Чет өлкөдө илимий изилдөө стажировкасы

ВЮ-532 Өсүмдүктөрдүн жана жаныбарлардын биохимиясы

ВВЕ-800 Магистрдик диссертация

ВЮ-420 Патологиялык биохимия

ВЮ-451 Бүтүрүү квалификациялык иши i

ВЮ-622 Патологиялык физиология

ВТЕ-500 Илим изилдөө практикасы

ВТЕ-530 Магистрдик диссертация

ВЮ-304 Биохимия ii

ВЮ-500 Магистрдик диссертация

ВЮ-502 Илим-изилдөө жүргүзүү практикасы

ВЮ-100 Табигый илимдердин заманбап концепциясы

ВТЕ-502 Тереңдетилген молекулалык биология

ВТЗ-452 Дипломдук иш

ВЮ-514 Өсүмдүктөрдүн жана жаныбарлардын биохимиясы

ВЮ-601 Тереңдетилген клеткалык биология

ВЮ-604 Семинар i

ВЮ-606 Семинар ii

ВЮ-632 Тереңдетилген биохимия

ВЮ-500 Илим-изилдөө жүргүзүү практикасы

ВЮ-511 Педагогикалык практика

ВЮ-518 Өсүмдүктөрдүн жана жаныбарлардын биохимиясы

ВЮ-530 Магистрдик диссертация

ВЮ-621 Биомембрананын динамикасы

ВЮ-635 Биоэнергетика жана метаболизм

FEN-102 Заманбап табият таануу билимдеринин концепциялары
 BIO-313 Экология жана жаратылышты сарамжал пайдалануу
 BIO-531 Биохимиялык изилдөөлөрдүн заманбап методдору
 BIO-303 Биохимия i
 BIO-451 Дипломдук иш i
 BIO-304 Биохимия ii
 BIO-415 Биомедицинанын негиздери
 BIO-452 Дипломдук иш ii
 VET-204 Биохимия ii
 VET-225 Биохимия ii
 VET-201 Биохимия i
 VET-124 Биохимия i
 BIO-515 Эксперименталдык биология
 VET-216 Клиникалык биохимия
 BIO-104 Биохимия
 BSY-108 Биохимия жана спорт биохимиясы
 VET-103 Медициналык биология
 VET-105 Медициналык химия
 BIO-102 Жалпы биология
 GID-444 Тамак-аш биотехнологиясы
 KIM-301 Физикалык химия
 KIM-211 Органикалык химия

Административдик кызматтары

#	Кызматы	Бөлүм	Башталышы	Бүтүшү
1	Бөлүм башчысы	Биология бөлүмү	30.04.2012	30.04.2017
2	Бөлүм башчысы	Биология бөлүмү	01.05.2017	01.05.2020
3	Бөлүм башчысы	Биология бөлүмү	01.05.2020	23.05.2021
4	Декан	Табигый илимдер факультети	03.05.2021	-

Жетекчилик кылган диссертация темалары

1	Магистр Урмат Казыбеков 2023 ARNEBIA EUCHROMA BİTKİSİNİN FITOKİMYASAL İÇERİK VE MULTİ-BİYOLOJİK FONKSİYÖ
2	Магистр Айдана Казиева 2023 OLUMSUZ EKOLOJİK KOŞULLARDAKİ SARIÇAMIN(PİNUS SYLVESTRİS) KARYOTİPİNİN SİTO
3	Магистр Гүлнара Төлөсүн кызы 2021 ÖĞRENCİLERİN OKULA ADAPTASYON DÖNEMİNDE VİTAMİNLERİN FİZYOLOJİK VE BİYOKİM
4	Магистр Бермет Кыдыралиева 2018 KADJI-SAY URANYUM ATIKLARI DEPO. PEROVSKİA ABROTANOİDES ÜZER. RADYASYON VE
5	Магистр Улукбек Абдурасулов 2017 JER-ÜY ALTIN CEVHELERİ KOMBİNATININ ALANINDA YETİŞEN NEPETA PSEUDOKOKANİCA

SCI, SCI-E, SSCI жана ANCI индекстүү журналдарда басылган макалалары

1. [N.ALDAYAROV](#), [A.TÜLÖBAYEV](#), [R.SALIKOV](#), J.Jumabekova, [B.KIDIRALİYEVA](#), [N.ÖMÜRZAKOVA](#), [G.KURMANBEKOVA](#), [N.İMANBERDİYEVA](#), [B.USUBALİYEV](#), [B.BORKOYEV](#), [K.SALİYEVA](#), Z.Saliev, T.Omurzakov, [K.ÇEKİROV](#). (2022). An ethnoveterinary study of wild medicinal plants used by the Kyrgyz farmers. Journal of Ethnopharmacology, 285(114842), 1-16. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jep.2021.114842>.
<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000806869500001>.
2. I.Dogan, [İ.İ.ÖZYİĞİT](#), [B.KIDIRALİYEVA](#), [K.ÇEKİROV](#), [G.KURMANBEKOVA](#), B.Ucar, [N.ŞAYKİEVA](#), A.Hocaoglu-Ozyigit, I.E.Yalcin, Z.Severoglu, A.O.Solak. (2021). Assessment of pollution at the former uranium waste dumpsite near kaji-Say Village/Kyrgyzstan: a genetic and physiological investigation. JOURNAL OF RADIATION RESEARCH AND APPLIED SCIENCES, 14(1), 280-294. DOI: 10.1080/16878507.2021.1957397.
<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000683579300001>.
3. [G.KURMANBEKOVA](#), [N.TOTUBAYEVA](#), T.Zhiide, [K.KOCOBAYEV](#). (2020). Compare Various Ecological Indexes for the Environmental Assessment of Vulnerable Mountain Ecosystems.. Polish Journal Environmental Studies , (29, No. 4), 2880-2887. DOI: <https://doi.org/10.15244/pjoes/109721>.
<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000527787100034>.
4. [G.KURMANBEKOVA](#), [B.USUBALİYEV](#), A.Kolodinska, [K.ÇEKİROV](#), [N.TOTUBAYEVA](#), R.v.Bothmer1. (2020). Agronomic performance of spring barley cultivars under different eco-environmental conditions. Polish Journal Environmental Studies, (vol. 29), 4332-4344. DOI: DOI: <https://doi.org/10.15244/pjoes/117654> .
<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000559050000008>.
5. [G.KURMANBEKOVA](#), [Z.SEVEROĞLU](#), [İ.İ.ÖZYİĞİT](#), [İ.DOĞAN](#), D.Goksel, Y.I.Ertugrul,

K.G.Kasoglu. (2015). The usability of *Juniperus virginiana* L. as a biomonitor of heavy metal pollution in Bishkek City, Kyrgyzstan. *Biotechnology & Biotechnological Equipment*, 29(6), 1104-1112. <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000362344700011>.

Башка журналдарда басылган макалалары

1. [G.KURMANBEKOVA](#), [İ.İ.ÖZYİĞİT](#), E.B, M.E.Uras, U.Sen, S.Ugu, E.BE, [Z.SEVEROĞLU](#), I.E.Yalcin. (2021). Some heavy metals and mineral nutrients of narrow endemic *cirsium byzantinum steud.*, from Istanbul, Turkey: plant-soil interactions. *Fresenius Environmental Bulletin*, (V 27 – No. 2), 668-674. <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000427344600004>.
2. [K.ÇEKİROV](#), [İ.İ.ÖZYİĞİT](#), [G.KURMANBEKOVA](#), A.Абакирова, B.Yalcin, I.E.Yalcin, A.Hocaoglu-Ozyigit. (2021). Cadmium stress in barley seedlings: Accumulation, growth, anatomy and physiology. *International Journal of Life Sciences and Biotechnology*, 2021(4(2)), 204-223. DOI: 10.38001/ijlsb.833611.
3. [N.ÖMÜRZAKOVA](#), [G.KURMANBEKOVA](#), [S.BEYŞENALİYEVA](#), [B.KIDIRALİYEVA](#). (2019). Биохимические показатели сыворотки крови коров алатауской породы, содержащихся на разных высотах гор Кыргызской Республики. *Вестник Алтайского Государственного аграрного университета*, 7(177), 79-84. <https://elibrary.ru/item.asp?id=41188983>.
4. [N.ÖMÜRZAKOVA](#), [G.KURMANBEKOVA](#), [S.BEYŞENALİYEVA](#), [B.KIDIRALİYEVA](#), [E.TABILDİYEVA](#). (2018). Активность тканевых ферментов у коров (*Bos taurus*) и яков (*Bos grunniens*), содержащихся в разных экологических условиях. *Tomsk State University Journal of Biology* Научный, (№ 42), 207-217. http://journals.tsu.ru/biology/&journal_page=archive&id=1707&article_id=38231.
5. [N.ÖMÜRZAKOVA](#), [G.KURMANBEKOVA](#), [S.BEYŞENALİYEVA](#), [E.TABILDİYEVA](#). (2018). БИОХИМИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ ЯКОВ КЫРГЫЗСКОЙ ПОПУЛЯЦИИ. В Е С Т Н И К АЛТАЙСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО АГРАРНОГО УНИВЕРСИТЕТА, 8(166), 125-132. <https://elibrary.ru/item.asp?id=36496992>.
6. [N.ŞAYKİEVA](#), [K.ÇEKİROV](#), [G.KURMANBEKOVA](#), [İ.DOĞAN](#), [İ.İ.ÖZYİĞİT](#), [B.KIDIRALİYEVA](#), [A.O.SOLAK](#). (2018). СОДЕРЖАНИЕ НЕКОТОРЫХ МИНЕРАЛЬНЫХ ЭЛЕМЕНТОВ В ПОЧВЕ И РАСТЕНИИ ВИДА *ERNEDRA INTERMEDIA*, ПРОИЗРАСТАЮЩЕГО НА ТЕРРИТОРИИ КАДЖИ-САЙСКОГО УРАНОВОГО ХВОСТОХРАНИЛИЩА. *Инновации в науки*, 88(12), 5-9. <https://sibac.info/journal/innovation/88>.
7. [N.ÖMÜRZAKOVA](#), Э.Табылдиева, [G.KURMANBEKOVA](#), [K.ÇEKİROV](#), И.Аликеев, [N.ALDAYAROV](#). (2014). МИКРОМОРФОЛОГИЯ ПИЩЕВАРИТЕЛЬНОЙ ТРУБКИ У ЯКОВ. НАУКА И НОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ или Наука, новые технологии и инновации Кыргызстана, -(3), 96-104. <https://elibrary.ru/item.asp?id=24156187>.
8. [N.ÖMÜRZAKOVA](#), Э.Табылдиева, [G.KURMANBEKOVA](#), [N.ALDAYAROV](#). (2014). Гистологическая характеристика печени у яков. ВЕСТНИК КЫРГЫЗСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМ. Ж. БАЛАСАГЫНА, -(-), 339-344. <https://open-resource.ru/journals/2-rus/77476-vestnik-kyrgyzskogo>.
9. Э.Табылдиева, [N.ÖMÜRZAKOVA](#), [G.KURMANBEKOVA](#), [N.ALDAYAROV](#). (2014). Микроструктура поджелудочной железы у яка. ВЕСТНИК КЫРГЫЗСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМ. К.И. СКРЯБИНА, -(-), 349-354. <https://elibrary.ru/contents.asp?titleid=56385>.
10. [A.TÜLÖBAYEV](#), [R.SALIKOV](#), [G.KURMANBEKOVA](#), [N.ALDAYAROV](#), А.Исаев, [Z.CUMAKANOVA](#), З.Ниязбекова. (2013). Staple foods in Kyrgyz Republic, which might be the object of the biologic threats. *European Applied Sciences*, 9(1), 102-108. <https://repo.dma.dp.ua/999/1/Журнал%20EAS%20%239%2C%202013.pdf>.

Докладдары

1. N.İMANBERDİYEVA, G.KURMANBEKOVA. Antimicrobial properties of the medicinal plant – *Arnebia euchroma*. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON MICROORGANISMS AND THE BIOSPHERE MICROBIOS-2023, 2023. <https://microbios2023.manas.edu.kg/>.
2. N.İMANBERDİYEVA, G.KURMANBEKOVA. Features of cultivation *Paulownia Pao Tong Z07*. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON MICROORGANISMS AND THE BIOSPHERE MICROBIOS-2023, 2023. <https://microbios2023.manas.edu.kg/>.
3. G.KURMANBEKOVA, Ms.K.Çılgın, A.Hocaoglu-Ozyigit, İ.İ.ÖZYİĞİT, A.Abakirova, S.Suner, I.E.Yalcin, K.ÇEKİROV. The Effects of Cadmium on Some Growth Parameters, Physiology and Genotoxicity of Barley (*Hordeum vulgare L.*). II International Biology Congress, 2022. <https://biocong.manas.edu.kg/index.php/en/>.
4. G.KURMANBEKOVA, S.BEŞENALİYEVA, N.ÖMÜRZAKOVA, B.KIDIRALİYEVA. Influence of Laparotomy Cholecystectomy on the Indicators of Lipid Peroxidation Defense Enzyme in Patients With Acute Cholecystitis. II International Biology Congress, 2022. <https://biocong.manas.edu.kg/index.php/en/>.
5. G.KURMANBEKOVA, S.BEŞENALİYEVA, N.ÖMÜRZAKOVA, B.KIDIRALİYEVA. Influence of Peptide Bioregulators on Indicators of Hemostasis in the Blood of Irradiated Experimental Animals. II International Biology Congress, 2022. <https://biocong.manas.edu.kg/index.php/en/>.
6. G.KURMANBEKOVA, U.Kazıbekov. Isık-Göl Bölgesinin, Ceti- Ögüz semtinde Biyoçeşitliliğin korunmasında Biyoteknolojik Yöntemlerin Uygulanması. II International Biology Congress, 2022. <https://biocong.manas.edu.kg/index.php/en/>.
7. N.ÖMÜRZAKOVA, G.KURMANBEKOVA, B.KIDIRALİYEVA. PROTEIN BLOOD PROFILE OF YAKS (*BOS GRUNNIENS*) OF THE KYRGYZ POPULATION AND CATTLE (*BOS TAURUS*) OF THE ALATAU BREED. IV International Eurasian Agriculture and natural Sciences Congress, 2020. <https://osau.edu.ua/en/iv-mizhnarodnyj-yevrazijskyj-kongres-z-silskogo-gospodarstva-ta-pr-yrodnichyh-nauk/>.
8. N.ÖMÜRZAKOVA, G.KURMANBEKOVA, B.KIDIRALİYEVA. Biochemical parameters of the kyrgyz yak population kept on high altitude pasture in Isyk-Kul, Kyrgyzstan . IV. International Congress on Domestic Animal Breeding, Genetics and Husbandry-, 2020. <https://www.icabgeh.com/>.
9. N.ÖMÜRZAKOVA, G.KURMANBEKOVA, S.BEŞENALİYEVA, B.KIDIRALİYEVA. Биохимические показатели печеночной ткани коров алатауской породы, содержащихся на разных высотах. I. Uluslararası Türk Dünyası Doğa ve Sağlık Bilimleri Kongresi, 2019. <https://congress.igdir.edu.tr/anasayfa>.
10. N.ÖMÜRZAKOVA, G.KURMANBEKOVA, N.ALDAYAROV, E.TABİLDİYEVA. COMPARATIVE HISTOLOGICAL CHARACTERISTICS OF LIVER OF THE YAKS AND COWS. 1nd International Turkish World Engineering and Science Congress in Antalya, 2017. <http://teskongre.org/web2/ing/w/2017/>.
11. E.TABİLDİYEVA, G.KURMANBEKOVA, N.ÖMÜRZAKOVA, N.ALDAYAROV. Comparative micromorphology of pancreas of the cows (*Bos taurus*) and yaks (*Bos grunniens*). I. INTERNATIONAL TURKISH WORLD ENGINEERING AND SCIENCE CONGRESS, 2017. <http://teskongre.org/web2/wordpress/>.
12. Аманбекова, Бараталиева, G.KURMANBEKOVA, N.ALDAYAROV. Топоздордун (*Bos grinniens*) сокур ичегисинин морфологиясы. Профессор ДТ Алтыбаеванын 70- жылдыгына арналган конференция, 2017. <https://open-resource.ru/journals/2-rus/77656-vestnik-oshskogo-gosudarstvennogo-universi-teta/>.

Китептери

1. [G.KURMANBEKOVA, S.BEYŞENALİYEVA](#). Биохимия. Maxprint.
<http://elib.manas.edu.kg/index.php/ru/library/search?searchString=%D0%91%D0%B8%D0%BE%D1%85%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%8F&page=2>.
2. [G.KURMANBEKOVA](#). Биохимия I. Maxprint.
<http://elib.manas.edu.kg/index.php/ru/library/search?searchString=%D0%91%D0%B8%D0%BE%D1%85%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%8F&page=2>.
3. [G.KURMANBEKOVA, N.ALDAYAROV, K.ÇEKİROV](#). Адамдын анатомиясы (Атлас). Maxprint.
<http://elib.manas.edu.kg/index.php/ru/library/search?searchString=%D0%90%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%8F&page=2>.
4. [N.İMANBERDİYEVA, G.KURMANBEKOVA](#), M.Ozturk, Z.Severoğlu, V.Altay. Vegetation of Central Asia and Environs. Springer International Publishing Switzerland. Plant Diversity of Ala-Archa National Park in Kyrgyzstan with Emphasis on Its Economical Potential. 24.
5. [G.KURMANBEKOVA, K.ÇEKİROV, N.İMANBERDİYEVA, N.ALDAYAROV, G.ŞARŞENALİYEVA, S.BEYŞENALİYEVA, N.ÖMÜRZAKOVA](#). Биологиялык терминдердин кыргызча-орусча / орусча-кыргызча сөздүгү. Кут-Бер. жок.
6. [N.ALDAYAROV, A.KARIPOVA, B.USUBALİYEV, K.ÇEKİROV, B.KIDIRALİYEVA, A.ASLAN, N.ÖMÜRZAKOVA, G.KURMANBEKOVA, N.İMANBERDİYEVA, A.TÜLÖBAYEV](#). Кыргыз эли салттык дарыгерликте жана үй чарбасында колдонгон кээ бир өсүмдүктөр. КТМУ. жок.

Долбоорлору

1. [Н.Алдаяров, А.Түлөбаев, А.Аслан, К.Чекиров, А.Марасулов, Г.Курманбекова, Н.Өмүрзакова, Б.Кыдыралиева](#). Кара-Кой жайлоосунда өсүүчү дары өсүмдүктөр жана алардын салттык медицинада колдонулушу. КТМУ-ВАР.2021.ФВ.03.
2. [К.Чекиров, Г.Курманбекова, Н.Алдаяров, Н.Иманбердиева, Н.Өмүрзакова, Б.Кыдыралиева](#). Исследование генетического разнообразия разводимых в Кыргызстане пород крупного рогатого скота с помощью ДНК-маркеров. 0000062.
3. [Н.Алдаяров, Г.Курманбекова, Ж.Карабаева, К.Чекиров, А.Давлетбаков, Н.Өмүрзакова, Э.Табылдиева, Б.Кыдыралиева](#). Кыргыз Ала-Тоо кыркаларын байырлаган ача туяктуу жаныбарлардын эпидемиологиялык абалына морфологиялык баа берүү. 0007457.

Патенттери

1. [G.KURMANBEKOVA, S.BEYŞENALİYEVA](#). Биохимия (Жогорку окуу жайлардын студенттери үчүн окуу китеби). КР Кыргызпатент, 3488. <http://new2.patent.kg/>.
2. [G.KURMANBEKOVA, G.ŞARŞENALİYEVA](#). Генетика боюнча окуу-усулдук комплекси. КР Кыргызпатент, 4048. <http://new2.patent.kg/>.
3. [G.KURMANBEKOVA, G.ŞARŞENALİYEVA](#), С.Гульнур. Жалпы биология (Окуу китебинин кол жазмасы). КР Кыргызпатент, 4049. <http://new2.patent.kg/>.
4. [G.KURMANBEKOVA, S.BEYŞENALİYEVA](#), Н.Ниязова. Биохимия дисциплинасы боюнча окуу-усулдук комплекси. КР Кыргызпатент, 4064. <http://new2.patent.kg/>.
5. [G.KURMANBEKOVA, S.BEYŞENALİYEVA](#), Н.Ниязова. Микробиология дисциплинасы боюнча окуу-усулдук комплекси. КР Кыргызпатент, 4063. <http://new2.patent.kg/>.